

جمهوری اسلامی ایران

شورای راهبردی روابط خارجی

رقابت بزرگ قرن

اقتصاد جهانی وارد مرحله‌ای شده است که در آن رقابت قدرت‌های بزرگ نه با شلیک گلوله، بلکه از مسیر تراشه‌ها، زنجیره‌های تأمین و استانداردهای فناوریانه پیش برده می‌شود و امنیت اقتصادی به میدان اصلی منازعه راهبردی بدل شده است. در این فضا، واشنگتن و پکن در حال بازتعریف قواعد بازی هستند و پیامدهای آن فراتر از روابط دوجانبه، کل نظم بین‌المللی را تحت‌تأثیر قرار داده است. یافته‌های منتشرشده در اندیشکده‌های معتبر نشان می‌دهد که فناوری به کانون اصلی رقابت آمریکا و چین تبدیل شده است و دیگر نمی‌توان آن را حوزه‌ای صرفاً ارتقای فناوریانه چین در حوزه‌های حساس دفاعی و صنعتی کاهش داده شود. تحلیل‌های منتشرشده در شورای آتلانتیک و مرکز مطالعات سیاست امنیتی (Security Policy Center) نشان می‌دهد که واشنگتن فناوری را به‌عنوان اهرم بازدارندگی غیرنظامی به کار گرفته است. در این چارچوب، دسترسی به فناوری‌های کلیدی نه یک مزیت تجاری، بلکه ابزار اعمال قدرت راهبردی تلقی می‌شود. این رویکرد، مرز میان اقتصاد و امنیت را عملاً از میان برداشته و مفهوم «امنیت فناوری» را به بخشی جدایی‌ناپذیر از امنیت ملی آمریکا تبدیل کرده است. در مقابل، چین نیز این فشارها را نه به‌عنوان اقدامات موقت، بلکه به‌عنوان تلاشی ساختاری برای مهار صعود خود تفسیر کرده است و پاسخ آن، حرکت به‌سوی خودکفایی فناوریانه و کاهش وابستگی به زنجیره‌های غرب‌محور بوده است. سیاست‌های صنعتی چین، از جمله حمایت هدمند از شرکت‌های داخلی و اولویت‌دهی به خرید دولتی از تولیدکنندگان بومی، نشان می‌دهد که پکن نیز فناوری را به سلاحی راهبردی در رقابت بزرگ قرن تبدیل کرده است. محور دوم رقابت به امنیت اقتصادی و زنجیره‌های تأمین حیاتی مربوط می‌شود که در سال‌های اخیر به یکی از حساس‌ترین عرصه‌های منازعه تبدیل شده است. تحلیل‌های منتشرشده در موسسه بین‌المللی چاپ تحقیقات علمی (RSIS) و اندیشکده چین (Trivium China) نشان می‌دهد که چین باتکیه بر موقعیت مسلط خود در تولید و فراوری مواد معدنی کمیاب، از این مزیت به‌عنوان ابزار بالقوه فشار اقتصادی استفاده می‌کند. کنترل صادرات این مواد که برای صنایع پیشرفته، انرژی‌های نو و فناوری‌های دفاعی حیاتی هستند، به پکن امکان می‌دهد بر امنیت اقتصادی سایر کشورها اثرگذاری مستقیم داشته باشد. در سال ۲۰۲۵، تشدید بحث‌ها پیرامون مدیریت صادرات مواد کمیاب از سوی چین، این واقعیت را برجسته کرده است که زنجیره‌های تأمین دیگر بی‌طرف و غیرسیاسی نیستند. در چنین فضایی، اقتصاد جهانی به شبکه‌ای از وابستگی‌های امنیتی تبدیل شده است که هر گسست در آن می‌تواند پیامدهای راهبردی به‌همراه داشته باشد. آمریکا و متحدانش تلاش کرده‌اند با تنوع‌بخشی به منابع تأمین، و سرمایه‌گذاری در زنجیره‌های جایگزین، آسیب‌پذیری خود را کاهش دهند، اما این فرایند پرهزینه و زمان‌بر است و در کوتاه‌مدت نمی‌تواند وابستگی‌های موجود را به‌طور کامل از میان ببرد. از منظر چین، این وضعیت فرصتی برای تثبیت نقش خود به‌عنوان بازیگر مرکزی در اقتصاد جهانی فراهم می‌کند. پکن تلاش دارد نشان دهد که امنیت اقتصادی جهان بدون مشارکت فعال چین قابل تحقق نیست و هرگونه تلاش برای کنارگذاشتن آن، هزینه‌های سنگینی برای کل نظام بین‌الملل به همراه خواهد داشت. محور سوم به تحول عمیق‌تری اشاره دارد که در آن، اقتصاد به بخشی از بازدارندگی راهبردی تبدیل شده است. تحلیل‌های باشگاه والدای درباره اقتصاد چندقطبی و نقش ائتلاف‌هایی مانند بریکس پلاس نشان می‌دهد که دسترسی به بازارها، سرمایه‌گذاری زیرساختی و تأمین انرژی، امروز همان نقشی را ایفا می‌کند که در گذشته صرفاً ابزارهای نظامی بر عهده داشتند. در این چارچوب، رقابت آمریکا و چین نه تنها به رشد اقتصاد، بلکه به شکل‌دهی قواعد و نهادهای اقتصاد جهانی جریان دارد. آمریکا تلاش می‌کند از طریق استانداردگذاری فناوریانه، رژیم‌های تحریمی و کنترل سرمایه‌گذاری، موقعیت مسلط خود را حفظ کند، درحالی‌که چین با ترویج سازوکارهای جایگزین مالی و تجاری، به دنبال کاهش اثرگذاری این ابزارها است. نتیجه این روند، شکل‌گیری نوعی بازدارندگی اقتصادی متقابل است که در آن، هر دو طرف می‌کوشند هزینه‌های فشار طرف مقابل را افزایش دهند بدون آنکه به تقابل نظامی مستقیم کشیده شوند. امنیت اقتصاد جهانی به طور فزاینده‌ای به موازنه رقابتی میان آمریکا و چین وابسته شده است و این رقابت، ستون اصلی نظم بین‌المللی در حال شکل‌گیری را تشکیل می‌دهد.

عکس: آگوستا

۱۴

دیپلماسی

DIPLOMACY

موضوع
دیپلمات

تبادل پیام

سخنگوی وزارت خارجه
تبادل ایده مذاکراتی بین تهران
و واشنگتن را تأیید کرد

سخنگوی وزارت امور خارجه اخبار مربوط به تبادل ایده مذاکراتی بین ایران و ایالات متحده را تأیید کرد. اسماعیل بقایی البته اشاره کرد طرف آمریکایی «موارد و ایده‌هایی» را مطرح کرده است. پیشتر، رئیس‌جمهور آمریکا گفته بود ایران خواستار مذاکره شده است.

◀ کانال ارتباطی باز است

اسماعیل بقایی، در نشست خبری دیروز خود در واکنش به اخبار مربوط به مذاکره بین ایران و آمریکا و صحبت‌های رئیس‌جمهور ایالات متحده گفت: «کانال ارتباطی میان وزیر امور خارجه ایران و نماینده ویژه رئیس‌جمهور آمریکا باز است و هر وقت نیاز باشد از آن طریق پیام‌های ردوبدل می‌شود. این کانال در کنار کانال رسمی است که می‌دانید سفارت سوئیس به عنوان حافظ منافع آمریکا در ایران است.» دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا اخیراً گفته است تهران خواستار مذاکره با ایالات متحده شده است. رسانه آمریکایی آکسیوس نیز در این باره نوشت: «مقام‌های ایران با آمریکا تماس گرفته‌اند.» همچنین خبرگزاری مهر نوشت رئیس‌جمهور آمریکا برای مذاکره با ایران در موضوع هسته‌ای اعلام آمادگی کرد و مدعی شد که برای برگزاری یک نشست با مقامات ایرانی، در حال برنامه‌ریزی است. رویترز نیز به نقل از خبرنگاران کاخ سفید نوشت: «دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا موافقت کرده است با نمایندگان ایران درباره مسئله هسته‌ای گفت‌وگو کند.» براساس این ادعا، دهم ژانویه، بیستم دی، بین مقامات ایران و رئیس‌جمهوری آمریکا تماسی برقرار شده و ترامپ برای برگزاری نشست‌ی با مقامات ایرانی اعلام آمادگی کرده است. به گفته خبرنگاران کاخ سفید، رئیس‌جمهوری آمریکا گفت که «ایران خواهان مذاکره است. ما ممکن است با آنها دیدار کنیم؛ در واقع یک نشست با آنها در حال برنامه‌ریزی است.» وی البته اضافه کرد: «ممکن است پیش از مذاکره اقدامی انجام شود.» بقایی در این باره گفت: «موارد و ایده‌هایی را طرف آمریکایی مطرح کرده است. امروز صبح نیز وزیر محترم امور خارجه در دیدار با سفرای مقیم تهران گفت که جمهوری اسلامی ایران اصولاً کشوری است که هیچ‌گاه میز مذاکره را ترک نکرده است، ما در طول دهه‌های متوالی به اصل دیپلماسی و مذاکره پایبند بودیم اما مذاکراتی که معنادار باشد، مذاکره‌ای که با پذیرش منافع و نگرانی‌های متقابل باشد نه مذاکره یک‌سویه و بر مبنای دیکته کردن؛ در خصوص این مسئله هم پیام‌های متناقض صرفاً موجب ابهام در رویکردها خواهد شد.» سخنگوی وزارت امور خارجه تأکید کرد: «این پیام‌های متناقض صرفاً عدم جدیت و خُسن‌نیت را نشان می‌دهد و به‌هیچ‌عنوان کمک‌کننده نیست.»

▼ عراقچی: برای مذاکره آمادگی داریم، ولی...

از سوی دیگر، وزیر خارجه ایران که دیروز در جمع سفرها و رؤسای نمایندگی‌های خارجی مقیم در تهران صحبت می‌کرد، در این باره گفت: «ما برای مذاکره هم آمادگی داریم، ولی مذاکره منصفانه، شرافتمندانه و از موضع برابر و با احترام متقابل و براساس منافع متقابل. مذاکره‌ای که جدی و واقعی باشد و نه دست‌ور دادن و دیکته کردن که اخلاق برخی کشورهاست.»

▼ رد «عملیات پیش‌دستانه»

وزیر امور خارجه نیز به موضع‌گیری‌ها درباره اقدام احتمالی ایران واکنش نشان داد و توضیحاتی ارائه کرد. سیدعباس عراقچی تأکید کرد «عملیات پیش‌دستانه در دستور کار ما قرار ندارد.» عراقچی افزود: «خواهان جنگ نیستیم ولی برای جنگ آمادگی داریم و حتی آماده‌تر از جنگ قبلی دوازده‌روزه هستیم. بهترین شیوه برای جنگ، آمادگی برای جنگ است که دشمنان دچار سوءمحاسبه نشوند.» موضع‌گیری وزیر خارجه درباره اقدام پیش‌دستانه پس از آن رخ می‌دهد که در بیانیه هفته گذشته شورای دفاع در واکنش به مواضع رئیس‌جمهور آمریکا و نیز در سخنان روز یک‌شنبه رئیس‌مجلس، با ادبیاتی مشابه گفته شده بود که ایران محدود به «واکنش پس از اقدام» نیست. در بیانیه شورای دفاع آمده بود: «در چارچوب دفاع مشروع، جمهوری اسلامی ایران خود را محدود به واکنش پس از اقدام نمی‌داند و نشانه‌های عینی تهدید را بخشی از معادله امنیتی تلقی می‌کند. تشدید ادبیات تهدید و مداخله که فراتر از یک موضع‌گیری لفظی است، می‌تواند به‌مثابه رفتاری خصمانه فهم شود؛ مسیری که تداوم آن، پاسخ متناسب، قاطع و تعیین‌کننده‌ای را به‌دنبال خواهد داشت و مسئولیت کامل پیامدها بر عهده طراحان این روند است.» همچنین روز یک‌شنبه، محمدباقر قالیباف، رئیس‌مجلس نیز در صحن علنی گفته بود: «یک توصیه هم به رئیس‌جمهور متوهم آمریکا دارم؛ مراقب باش مشاوره‌هایی که به تو برای حمله به ایران می‌دهند، از جنس مشورت‌هایی نباشد که به دنبالش گنتی مشهد سقوط کرده است؛ برای اینکه دچار خطای محاسباتی نشوی، بدان که در صورت اقدام برای حمله به ایران، هم سرزمین اشغالی و هم تمام مراکز و پایگاه‌های نظامی و کشتی‌های آمریکا در منطقه، هدف مشروع ما خواهد بود. با این اعترافات صریحی که درباره تجاوز نظامی به ایران کردی، ما در چارچوب دفاع مشروع، خود را محدود به واکنش پس از اقدام نمی‌دانیم و بر اساس

آگهی مفقودی

برگ سبز سند کمپانی و تسلسل اسناد محضری خودروی سواری پراید صبا جی تی ایکس مدل ۱۳۷۷ شماره موتور ۰۰۰۶۴۶۳۴ شماره شاسی ۵۰۸۹۸S۱۴۱۲۷۷۵۵۰ شماره پلاک ۸۳ ایران ۳۶۹ ن ۸۲ به نام مهتاب رئیسی مفقود و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

آگهی مفقودی

برگ سبز سند کمپانی و تسلسل اسناد محضری خودروی سواری پیکان ۱۶۰۰ مدل۱۳۷۶ شماره موتور ۵۵۵۴۳۷۱۰۹ شماره شاسی ۰۰۷۶۴۳۷۱۰۹ شماره پلاک ۲۴ ایران ۵۷۳ د ۵۷ به نام رضا پیرامون مفقود و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

آگهی مفقودی

برگ سبز سند کمپانی و تسلسل اسناد محضری خودروی وانت پیکان ۱۶۰۰ مدل۱۳۸۴ شماره موتور ۱۱۲۸۴۰۴۱۴۲۵ شماره شاسی ۱۲۱۱۶۱۳۶ شماره پلاک ۷۱ ایران ۳۴۵ ج ۶۷ به نام سید امیر عباس جمشیدی مفقود و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

سه شنبه ۲۳ دی ۱۴۰۴
سال چهارم. شماره ۹۸۱
www.hammihanonline.ir

نشانه‌های عینی تهدید، اقدام خواهیم کرد. لازم بود این را به شما و همه هم‌پیمانان در منطقه بگویم که اشتباه محاسباتی نکنید که پشیمانی سودی نخواهد داشت.»

▼ روایت از سفر وزیر خارجه عمان

بقایی درباره سفر بدر البوسعیدی، وزیر خارجه عمان به ایران و گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال تبادل پیام از طریق او بین تهران و واشنگتن گفت: «سفر وزیر خارجه عمان، سفر برنامه‌ریزی شده از قبل بود و رفت‌وآمدها و تماس‌های سیاسی بین ایران و عمان همیشه وجود داشته و رابطه ممتازی بین ایران و عمان برقرار است. از رویکرد عمان برای ایجاد ثبات و امنیت در منطقه قدردانی کردیم. در این سفر هم مباحث دوجانبه مطرح شد و هم موضوعات مرتبط با صلح و ثبات در منطقه، یمن، سومالی، لبنان و فلسطین اشغالی و درباره سایر مباحثی که همیشه با عمان گفت‌وگو می‌کنیم، ایده‌هایی مطرح شد.» پیشتر در روز یک‌شنبه، حسین نوش‌آبادی، مدیرکل پارلمانی و قوانین وزارت امور خارجه و سفیر سابق ایران در عمان در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، در رابطه با ارزیابی خود از سفر بدربن حمد البوسعیدی به تهران و احتمال اینکه حامل پیامی برای ایران بوده باشد، گفت: «سفر آقای البوسعیدی در شرایط کنونی به منزله آمادگی بیشتر برای تقویت روابط دوجانبه، همفکری، رایزنی، مشورت، یافتن راه‌حل دیپلماتیک برای حل تنش‌ها، حل‌وفصل اختلافات و مشکلات منطقه از طریق گفت‌وگو و مذاکره است.» رئیس اداره امور مجلس وزارت خارجه گفت: «نقش و خُسن‌نیت عمان در چند دوره مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا و تلاش این کشور برای یافتن راه‌حل دیپلماتیک به منظور حل مشکلات و اختلافات بر هیچ کس پوشیده نیست.» وی افزود: «به همین خاطر سفر وزیر محترم امور خارجه عمان به تهران و دیدار ایشان با مقامات ایرانی هم موجب توسعه مناسبات و گسترش بیش از پیش دوجانبه و هم همفکری در موضوعات منطقه‌ای و بین‌المللی خواهد بود. همچنین باعث یافتن راه‌حل‌های مناسب برای حل‌وفصل این مشکلات خواهد شد. اعتقاد من این است که این سفر در شرایط کنونی گویای پیوندهای عمیق همسایگی بین ایران و عمان است و حکایت از اعتماد متقابل دو کشور نسبت به یکدیگر داشته و نشان‌دهنده روحیه همکاری و رویکرد حمایت‌گرایانه از امنیت و ثبات متقابل است و این نکته مهمی است.»

این مقام وزارت خارجه درباره احتمال میانجیگری مجدد مسقط در حل‌وفصل مسائل فی‌مابین ایران و آمریکا و ارسال پیام واشنگتن به تهران بیان کرد: «رفتارها، اقدامات و تحرکات عmani‌ها در گذشته و مقطع اخیر نشان‌دهنده اهتمام این کشور برای حل‌وفصل اختلافات منطقه‌ای و کاهش تنش‌ها بوده و ما به خُسن‌نیت عمان واقف هستیم. به همین خاطر از هر نوع تعامل و همکاری این کشور برای رفع مسائل منطقه استقبال کردیم.» وی اضافه کرد: «همواره از نظرات و پیشنهادات عمان استفاده کردیم و متقابلاً عmani‌ها هم به ایران به عنوان کشور دوست و برادر اعتماد و ایمان دارند. در مقطعی که سفیر ایران در مسقط بودم در دیدارهایی که با مقامات ارشد این کشور از شخص سلطان قابوس پادشاه تا سایر مقامات به یاد دارم و تجربیاتی که در این چند سال کسب کردم به همین باور رسیدم.» نوش‌آبادی تصریح کرد: «سیاست عmani‌ها مبتنی بر تنش‌زدایی است و این سیاست را در منطقه نشان می‌دهد و ما هم همواره اعلام کردیم از نقش میانجی‌گرایانه و مثبت عمان استقبال می‌کنیم. ما پنج دور مذاکرات غیرمستقیم با آمریکا را در مسقط برگزار کردیم و اگر آن شیطنت خصمانه صهیونیست‌ها، قبل از دور ششم مذاکرات نبود شاید می‌توانستیم نتایج خوبی در این پنج دور مذاکره بگیریم؛ البته این حمله با چراغ سبز آمریکا بود و به شکل غافلگیرانه‌ای انجام شد.» وی خاطر‌نشان کرد: «Emani‌ها واقعاً در تلاش بودند و هستند که مسائل را از طریق گفت‌وگو و مذاکره حل‌وفصل کنیم. ما در عین حال که با اقتدار در میدان حاضر هستیم، با رویکرد بازدارندگی، دفاع از تمامیت ارضی، کبان کشور و آمادگی برای هر گونه شیطنت و ماجراجویی در منطقه را خواهیم داشت، باب گفت‌وگو و مذاکره برای درک متقابل از شرایط و برای رفع این تنش‌ها را داشته‌ایم و خواهیم داشت. همکاری‌هایی از سوی برخی کشورها از جمله عمان وجود دارد که در خصوص ارتباط مجدد و رایزنی‌های بیشتر برای این مسائل ممنون و متشکریم و امیدواریم این گفت‌وگوها و سفرها آثار خود را در منطقه و ایجاد ثبات داشته باشد.»

آگهی مفقودی

برگ سبز سند کمپانی و تسلسل اسناد محضری خودروی سواری پیکان ۱۶۰۰ مدل ۱۳۸۲ شماره موتور ۰۶۹۶۸S۱۱۵۵۸۲۸ شماره شاسی ۰۴۷۵۹۰۴S۸۲۴۷۵۹۰ شماره پلاک ۴۵ ایران ۴۲۱ ص ۹۹ به نام طیبه نبی پور باغابری مفقود و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

آگهی مفقودی

برگ سبز سند کمپانی و تسلسل اسناد محضری خودروی سواری پژو ۱۶۰۰ آر دی مدل ۱۳۷۸ شماره موتور ۰۱۲۰۲S۲۲۳۲۷۸ شماره شاسی ۰۸۵۷۸۰۱S۷۸۷۰۱ شماره پلاک ۶۳ ایران ۳۹۶ ط ۶۵ به نام غلامرضا گودرزی مقدم مفقود و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

آگهی مفقودی

برگ سبز سند کمپانی و تسلسل اسناد محضری خودروی سواری پژو ۱۶۰۰ آر دی مدل ۱۳۸۲ شماره موتور ۰۵۵۸۷S۲۲۳۸۲۰ شماره شاسی ۰۲۱۳IN۸۱۰۶۲۱۳ شماره پلاک ۱۳ ایران ۹۸۲ ق ۶۸ به نام احمد تقی یار رنانی مفقود و از درجه اعتبار ساقط می باشد.